

A LOUD SILENCE

MOHSEN MASOUMI

MUZIEKTHEATER/MUSIC THEATRE

MEI/JUNI 2025

A LOUD SILENCE

CREDITS

MOHSEN MASOUMI verhaal, zang, performance, composities /story, arias, performance, compositions

MELLE BERENDSE verteller / storyteller

FARID SHEEK composities, arrangementen /compositions, arrangements

EMILE SCHRA regie / direction

LIESBETH MEIJER productiefoto's / rehearsal pictures

EVGENIIA SUSLOVA foto cover / picture cover

STICHTING PASSEPARTOUT productie / production

MET DANK AAN

VSBfonds,
iedereen doet mee

het
cultuurfonds

≡ **kfhein**
fonds

Elise Mathilde

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

DE GEVANGEN EN DE VRIJE STEM

Voedingsbodem voor **A Loud Silence** is de stem die niet mag spreken, de stem die niet mag zingen, de stem die monddood is gemaakt. In het hedendaagse Iran, zoals in veel andere landen op dit moment, is het niet toegestaan om alles te zeggen wat je denkt, ook niet om in het openbaar te dansen of muziek te maken. Ondertussen woedt er in Iran al jarenlang 'een bikkellharde strijd tussen hervormers en religieuze hardliners', zoals journalist Thomas Erdbrink in *Onze Man in Teheran* (VPRO-televisie 2015/18) treffend liet zien. Maar nog steeds geldt: waar mogelijk wordt iedere kritische stem monddood gemaakt. Deze context is het die Mohsen Masoumi inspireerde bij het creëren van zijn voorstelling.

Hoor je deze melodie? Toen ik in de gevangenis zat, zou dit melodietje in mijn kop me bijna gek maken. Steeds wanhopiger tolde het rond. Het werd steeds woedender. Het wilde mijn kop uit. Het wilde een lied worden. Maar het was nog niet zo ver.

A Loud Silence 2025, fragment

THE FREE AND THE EMPRISONED VOICE

Breeding ground for **A Loud Silence** is the voice that is not allowed to speak, the voice that is not allowed to sing, the voice that is silenced. In present day Iran, like in many other countries today, you are not allowed to say everything you think, to dance or to make music in public. Nevertheless, in Iran 'a fierce battle between reformers and religious hardliners' has been going on for years, as Dutch journalist Thomas Erdbrink showed in *Our Man in Tehran* (VPRO television 2015/18, American public channels PBS & TVO 2018). But still, where possible, every critical voice is silenced by Iranian authorities. This context inspired Mohsen Masoumi during the creation of this project.

Do you hear this melody? When I was in prison, this melody in my head would almost drive me crazy. It spun around more and more desperately. It became more and more furious. It wanted to get out of my head. It wanted to be a song. But it wasn't that far yet!

A Loud Silence 2025, fragment

MOHSEN MASOUMI – FRAGMENT BIOGRAFIE

Mohsen Masoumi (Shiraz 1981) had een tamelijk gelukkige kindertijd binnen een grote familie, waar hij ontdekte dat hij kon zingen! Maar al snel bleek hij ook een opstandige puber en steeds veelvuldiger botsingen met de autoriteiten volgden. Hij kon moeilijk overweg met de strikte codes van het Islamitische regime en dat bracht hem in de daaropvolgende jaren keer op keer in de Iraanse gevangenis. Tijdens de studentenprotesten van 2004 en in 2008-2009 (Groene Beweging) richtte zijn opstandige karakter zich op de strijd voor democratische verkiezingen en op het verbeteren van de rechten van vrouwen en minderheden in Iran. Geleidelijk aan echter werd Mohsens stem tot zwijgen gebracht. Tijdens een vijfjarige opera-opleiding in Moskou dwingt de regering hem terug te keren naar Iran. In 2013 verlaat Mohsen Iran definitief. In de winter van 2014 arriveert hij in Nederland. Sindsdien werkt hij aan een succesvolle opera-carrière.

MOHSEN MASOUMI – FRAGMENT BIOGRAPHY

Mohsen Masoumi (Shiraz 1981) had a rather happy childhood as part of a large family, where he also discovered that he could sing! But Mohsen was also a rebellious youngster and soon more and more frequent clashes with authority followed. His inability to comply with the strict codes of the Islamic regime, saw him land in Iranian prisons time and again over the years that would follow. During the student protests of 2004 as well as in 2008-2009 (Green Movement) Mohsen channeled his rebellious character into the fight for democratic elections and the rights of women and minorities in Iran. Gradually Mohsen's voice was silenced.

In the middle of a five-year opera study in Moscow, he was forced by the Iranian authorities to leave Moscow and eventually Iran itself in 2013. In the winter of 2014 he arrives at Schiphol Airport. Since then a successful career as an opera singer is in the make.

CAST

MELLE BERENDSE

Acteur, musicalzanger en verteller. Studeerde in 2018 af aan de Frank Sanders Academie in Amsterdam en vond daarna snel zijn weg. Speelde dit seizoen de rol van Quasimodo bij Theater Terra in de familiemusical De Klokkenluider van Notre Dame en is volgend seizoen te zien in de poppentheatervoorstelling met muziek Alice in Wonderland. Tussendoor is Melle actief als acteur in tal van theatrale attracties van sprookjespark De Efteling en in komende zomer tijdens De Parade.

FARID SHEEK

Een artistieke duizendpoot afkomstig uit Iran. Behalve muzikant (piano, DAF) is Farid componist en arrangeur. Bij zijn muzikale activiteiten streeft hij ernaar om westerse en oosterse klanken met elkaar in contact te brengen, te laten botsen of te laten harmoniëren. Dat leidde in de afgelopen jaren tot diverse concerten op zowel kleine als grote podia, zoals het Concertgebouw in Amsterdam en Tivoli/Vredenburg in Utrecht.

CAST

MELLE BERENDSE

Actor, musical singer and storyteller. Graduated from the Frank Sanders Academy in Amsterdam in 2018 and quickly found his way. This season he played the role of Quasimodo at Theater Terra in the family musical The Hunchback of Notre Dame and next season he will shine in Alice in Wonderland. In between, Melle is active as an actor in the theatrical attractions of fairytale park De Efteling and this summer in De Parade.

FARID SHEEK

Artistic jack-of-all-trades from Iran. In addition to being a musician (piano, DAF), Farid is a composer and arranger. In his musical activities, he strives to bring Western and Eastern sounds into contact with each other, to let them collide or to harmonize. In recent years, this has led to various concerts on both small and large stages like Concertgebouw Amsterdam and Tivoli/Vredenburg Utrecht.

CREATIEPROCES

Mohsen Masoumi en stichting PassePartout kwamen met elkaar in contact in 2023 in het kader van een storytellingproject. Hij gaf aan een solo te willen maken, gebaseerd op zijn eigen biografie. Na enkele gesprekken werd een basisscript ontwikkeld, dat tijdens het repetitieproces met Melle Berendse, Farid Sheek en Emile Schra ontelbare malen wijzigde. Het maakproces was ingewikkeld. Er werd geschoven met stukjes tekst, muziek, zang en vertelling. Het leek erg veel op het ontwerpen en vervolgens leggen van een puzzel. 'Als deze muziek hier moet worden ingepast, moet de tekst van de verteller dáár worden aangepast.' Nieuwe, persoonlijke en vaak heftige herinneringen van Mohsen kwamen omhoog tijdens repetities en gesprekken. 'Dit klopt hier niet', zorgde voor steeds nieuwe scriptversies. Wat er uiteindelijk staat, is de meest eerlijke en authentieke versie waartoe Mohsen zich kan verhouden. Er is de muziek, de daaraan ten grondslag liggende tekst (basis voor emoties en drive van de zanger), de zang zelf en de vertelling. Wij hebben geprobeerd alles in één groot puzzelspel bij elkaar te brengen.

CREATION PROCESS

Mohsen Masoumi and the PassePartout Foundation found each other in 2023 during a storytelling project. Mohsen indicated that he wanted to make a solo, based on his biography. After a few conversations, a basic and promising script was developed. During the rehearsal process with Mohsen, Melle Berendse, Farid Sheek and Emile Schra this script changed countless times. The creation process was complicated. Pieces of text, music, song and narration were shifted. It was very much like designing a puzzle. 'If this music comes in here, the narrator's text has to be adapted there.' New, personal and often intense memories of Mohsen came up during rehearsals and conversations. 'This is not right here', I feel it differently,' repeatedly led to new script versions.

In the end, what in *A Loud Silence* can be heard, is the most honest and authentic version that Mohsen can relate to. There is the music, the underlying text (basis for emotions and drive for the singer), the singing and the narration. We have tried to bring everything together in one big unifying puzzle game.

DE ARIA'S

In **A Loud Silence** zingt Mohsen in totaal 9 liederen/aria's waarvan hij muziek en tekst (in Farsi, Latijn, Russisch, Italiaans of Engels) grotendeels zelf heeft geschreven. We lichten er vier kort toe.

1. Vrij aan het begin van de voorstelling zingt hij een slaapliedje in het Perzisch. Mohsen: "Mijn moeder zong vaak deuntjes op het ritme van het knopen van een tapijt of tijdens het koken. Een van de liedjes die zij zong, heb ik getransformeerd tot een afscheidsgesprek tussen ons beiden."

2. Een belangrijk moment in de voorstelling is de 'Waterscène' waarbij Mohsen op de Middellandse Zee met een boot kapseist. Hij kan niet zwemmen en heeft een bijna-doodservaring. Hierop is zijn aria Strijd met God gebaseerd, een melodie geladen met woede en onmacht en deels gezongen in het Russisch: "Tijdens en na dit heftige incident kwamen fragmenten voor een melodie in me op en de eerste woorden waren in het Russisch. Waarschijnlijk omdat ik vlak voor mijn vlucht uit Iran 5 jaar in Rusland had doorgebracht. Maar ik gebruik voor dit lied ook Perzisch en Latijn." Het

personage in dit lied richt zich tot God met vragen als: 'Waarom dood je me niet? Waarom bevrijd je me niet? In het Heilige Boek vraag je me je te volgen, dus waarom lijd ik nog steeds op dit pad? Hoe lang test je me nog? Steun me of laat me los!' De muzikale structuur van deze aria is zo gecomponeerd dat het goed de innerlijke strijd invoelbaar maakt. Mohsen: "Dit is niet enkel een filosofische discussie. Het is een geestelijke strijd met God en het lot, waarbij de tegenstrijdigheden en existentiële vragen die het personage kwellen, worden geïllustreerd door tekst en muziek."

3. Geïnspireerd door de muziek uit de Russisch Orthodoxe Kerk is de aria *Lost Choir*. In de periode 2008-2013 volgde Mohsen een zangopleiding aan het Conservatorium van Moskou. Hij zong toen ook in een kerkkoor en raakte betoverd door de klanken van de muziek: "Ik heb geprobeerd een lied te componeren waarin spiritualiteit en stilte met elkaar verweven raken. De harmonie in deze aria bestaat, net als in het echte leven, uit climaxen en dalingen, uit momenten van opkomst en ondergang."

Het stuk zit vol contrasten en worstelingen. Kracht en stilte komen tevoorschijn op het hoogtepunt van pijn en verdriet. Dat is het moment dat een mens tot zichzelf komt, dat is het moment dat hij zijn innerlijke kracht ontdekt.”

4. Aan het eind van de voorstelling brengt Mohsen de slotmelodie uit zijn vertelling ten gehore, getiteld de *Aria A Loud Silence*: “Vanaf de allereerste stap die ik zette toen ik Iran ontvluchtte, dwarrelde deze melodie als een dolende gast door mijn hoofd. Het werd pas stil toen ik eindelijk de noten op papier had gezet. De melodie begeleidt het hele verhaal als een hartslag. Het was enorm lastig om hier de juiste woorden bij te vinden en zelfs een geschikte taal om in te zingen. Immers, de emoties en ervaringen die met migratie en rond dwalen zijn verbonden, gaan over taalgrenzen heen.”

Masterclasses met de Italiaanse pianist en zangcoach van o.m. Pavarotti, Leone Magiera, 2023

THE ARIAS

In **A Loud Silence** Mohsen sings a total of 9 arias, for most of them he has written music and lyrics (in Farsi, Latin, Russian, Italian or English) himself. We highlight four of them here.

1. Quite at the beginning of the performance, Mohsen sings a lullaby in Farsi (Persian): "My mother often sang tunes to the rhythm of tying a carpet or while cooking. I transformed one of the songs she sang into a farewell conversation between the two of us."

2. A crucial moment in the story is the 'waterscene' in which Mohsen capsizes with a boat on the Mediterranean. He cannot swim and has a near-death experience. This is the basis for his aria Struggle with God, a melody charged with anger and powerlessness and partly sung in Russian: "After this violent incident, fragments for a melody came to mind and the first words were in Russian. Probably because I had spent 5 years in Russia just before my flight from Iran. But I also use Persian and Latin for this aria." The character in this song addresses God with questions like, "Why don't you kill me? Why don't you free me? In the Holy Book you

ask me to follow you, so why am I still suffering on this path? How long will you test me? Support me or let me go!" The musical structure of the aria is composed in such a way that it makes the inner struggle palpable. Mohsen: "This is not just a philosophical discussion. It is a spiritual battle with God and fate, in which the contradictions and existential questions that torment the character are illustrated by text and music."

3. Inspired by the music of the Russian Orthodox Church is the aria Lost Choir. In the period 2008-2013, Mohsen studied singing at the Moscow Conservatory. He also sang in a church choir at the time and became enchanted by the sounds of the music: "I tried to compose a song in which spirituality and silence become intertwined. The harmony in this aria, as in real life, consists of climaxes and falls, of moments of rise and fall. The piece is full of contrasts and struggles.

Strength and silence emerge at the height of pain and sorrow. That is the moment that a person comes to himself, that is the moment that he discovers his inner strength."

4. At the end of the performance, Mohsen performs the final aria from his story, entitled A Loud Silence: "From the very first step that I took when I fled Iran, this melody swirled through my head like a wandering guest. It only became quiet when I finally put the notes on paper. The melody accompanies the whole story like a heartbeat. It was extremely difficult to find the right words and even a suitable language to sing in. After all, the emotions and experiences associated with migration and wandering go beyond language borders."

Na een concert voor de koninklijke familie, 2022

Optreden met Farid Sheek en Mike del Ferro bij 25-jarig bestaan van IND / Immigratie- en Naturalisatiedienst, 2019

MOHSEN MASOUMI OVER

“Ik zing in deze voorstelling in verschillende talen. Dat hangt niet alleen samen met mijn smaak, maar ook met de muzikaliteit van de taal en met wat ik in mijn hoofd hoor klinken. Maar favoriet bij de aria's die ik graag zing, zijn Italiaans en Russisch. De bel canto opera vraagt om groots stemgeluid en dat lever ik met plezier. Waarom ik niet in het Nederlands zing? Dat is geen lekkere taal voor het vak dat ik wil beoefenen. Waarom ik, ook in mijn eigen verhaal, geen vloeiend Nederlands spreek? Op het conservatorium en in de Nederlandse en internationale operawereld spreekt iedereen Engels. Engels is verreweg het meest effectief. Maar ook met de Russische taal kan ik goed overweg. Rusland heeft een belangrijke rol in mijn opleiding gespeeld. De opera-afdeling van het conservatorium in Moskou nam me aan als een van de weinige baszangers in een tijd dat mijn eigen land me verstootte.

Emoties spelen een grote rol in mijn autobiografische verhaal. Maar in het Midden-Oosten praten wij mannen meestal niet over onze innerlijke problemen. We bevechten ze. Je moet het van binnen zien op te lossen.

Hardop over je problemen praten is een teken van zwakte. Vrienden en langdurige therapie echter hebben geholpen om al mijn trauma's onder ogen te zien. Toen ik mijn verhaal uiteindelijk opschreef, ontdekte ik dat er twee personen in mijn hoofd zitten: ikzelf en mijn diepere bewustzijn. Emile en ik hebben besloten om een verteller te gebruiken die mijn verhaal verteld. Erover zingen kan ik prima, maar zodra ik ga vertellen, word ik emotioneel. Ik ben nog niet sterk genoeg er hardop over te praten. De verteller schept de afstand die ik nodig heb.

In 2015 heb ik mezelf beloofd om het nooit over mijn vluchtelingenschap te hebben. Maar vanaf corona veranderde alles, ook dat voornemen. Na 2021 kwam ik in een zeer zware depressie terecht, moest voor mijn inkomen de fabriek in en ik kreeg met mijn vrouw een kind. Het was een zware tijd waarbij ik ook 2½ jaar traumatherapie heb gehad. Op dit moment gaat het stukken beter en ben ik hard bezig een internationale carrière in de operawereld op te bouwen.

MOHSEN MASOUMI ABOUT

"In this performance I sing in different languages. That is not only a matter of taste, but also of musicality of the language and of what I hear inside my head. But favorites with the arias that I sing, are Italian and Russian. The bel canto opera requires a large voice and I am happy to deliver that. Why don't I sing in Dutch? That's not a nice language for the profession I want to practice. And why, even in my own story, I don't speak Dutch fluently? At the conservatory, but also in the Dutch and international opera scene, everyone speaks English, only sometimes Dutch. English is by far the most effective. But I also get along well with the Russian language. Russia has played an important role in my education. They accepted me as one of the few bass singers at the opera department of the Moscow Conservatory at a time when my own country rejected me.

Emotions play a major role in my autobiographical story. But in the Middle East, we men don't usually talk about our inner problems. We fight them. You have to solve it from within. Talking out loud about your problems is a

sign of weakness. Friends and long-term therapy however, helped me to face many of my traumas. When I finally wrote down my story, I discovered that there are two people inside my head: myself and my deeper consciousness. I decided with Emile to use a narrator on the stage who tells my story. I can sing just fine about my traumas and deep emotions, but as soon as I start talking about it, I get too emotional. I am not strong enough yet to talk about it loudly. The use of a storyteller creates the distance I need.

In 2015 I promised myself never to talk about myself as a refugee. But from corona onwards, everything changed. After 2021 I fell into a very severe depression, had to work in the factory for my income and I had a child with my wife. It was a tough time in which I also had trauma therapy for 21/2 years. In my experience Dutch healthcare belongs to the best in Europe.

At the moment things are going much better and I am working hard to build an international career in the opera world.

A LOUD SILENCE - QUOTES

“Bij mijn acht pogingen Europa binnen te komen, werd ik veel verschillende personen. Ik kreeg verschillende identiteiten, verschillende paspoorten, verschillende gezichten. Stuk voor stuk probeerden ze een veilige bestemming te bereiken.”

“Dag Mohsen. Tja, we moeten je iets vertellen dat niet zo leuk is. Sorry, maar we kunnen je niet tot ons conservatorium toelaten. Je bent de eerste operazanger die we hier krijgen met de status van vluchteling. En we weten niet precies wat we met je aanmoeten.”

“Ieder mens, elke vluchteling, heeft iemand nodig die in hem gelooft. Iemand die je tot bloei kan laten komen. Iemand die naar je luistert en gelooft in je talent.”

Verteller: “Begrijp je het dan niet? Het masker dat je draagt. Dat is zo netjes afgewerkt, zo perfect. Maar ook zo hol.”

A LOUD SILENCE - QUOTES

“In my eight attempts to enter Europe, I became many different people. I got different identities, different passports, different faces. Each and every one of them tried to reach a safe destination.”

"Hello Mohsen. Eh, well, we have to tell you something that is not so nice. Sorry, but we can't admit you to our conservatory. You are the first opera singer we get here with a refugee status. We don't know exactly what to do with you."

"Every person, every refugee, needs someone who believes in him. Someone who can make you flourish. Someone who listens to you and believes in your talent."

Narrator: "Don't you understand? The mask you wear. It's so neatly finished, so polished, so perfect. But it is also so hollow."

STICHTING

PASSEPARTOUT

PERFORMERS PRACTICE

www.stichtingpassepartout.com

info@stichtingpassepartout.com